

Handels medlemmar om arbetstidsförkortning

En stor majoritet av Handels medlemmar vill ha förkortad arbetstid. Även bland medlemmar som arbetar ofrivillig deltid och som önskar fler timmar på sina kontrakt är stödet för ett kortare heltidsmått starkt.

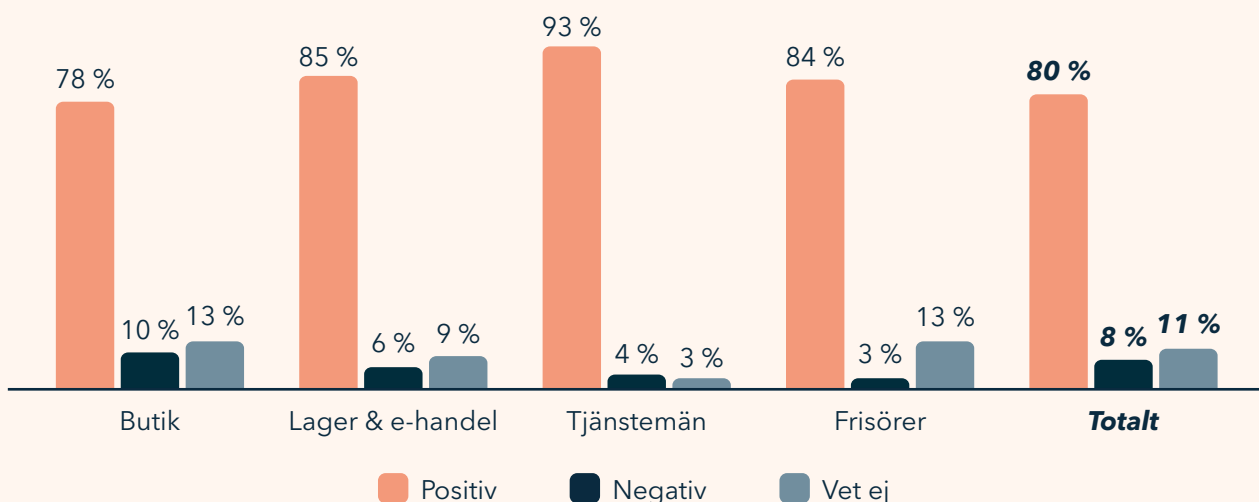
Hur ställer sig Handels medlemmar till en förkortning av arbetstiden? Svaren pekar på att det finns ett stort stöd för att ytterligare förkorta arbetstiden. 80 procent av Handels medlemmar är ganska eller mycket positiva till att förkorta arbetstiden. Det visar svaren från en undersökning genomförd av Novus Opinion 15 mars - 5 april 2024.¹

På frågan om hur de hade velat ta ut en arbetstidsförkortning om de måste välja svarar 62 procent av de som är positiva till en arbetstidsförkortning att de vill se en förkortning av arbetsveckan. 24 procent vill få fler semesterdagar och 10 procent vill ta ut en arbetstidsförkortning i form av tidigare pension.

Samtidigt som Handels medlemmar vill se en arbetstidsförkortning arbetar många, särskilt i detaljhandeln, ofrivillig deltid. Sex av tio av Handels medlemmar i detaljhandeln vill ha fler timmar på sina kontrakt och många tvingas jaga extra timmar för att få ihop ekonomin. En stor del av fritiden går därmed åt till att vara tillgänglig ifall en möjlighet att ta ett extra pass skulle dyka upp.

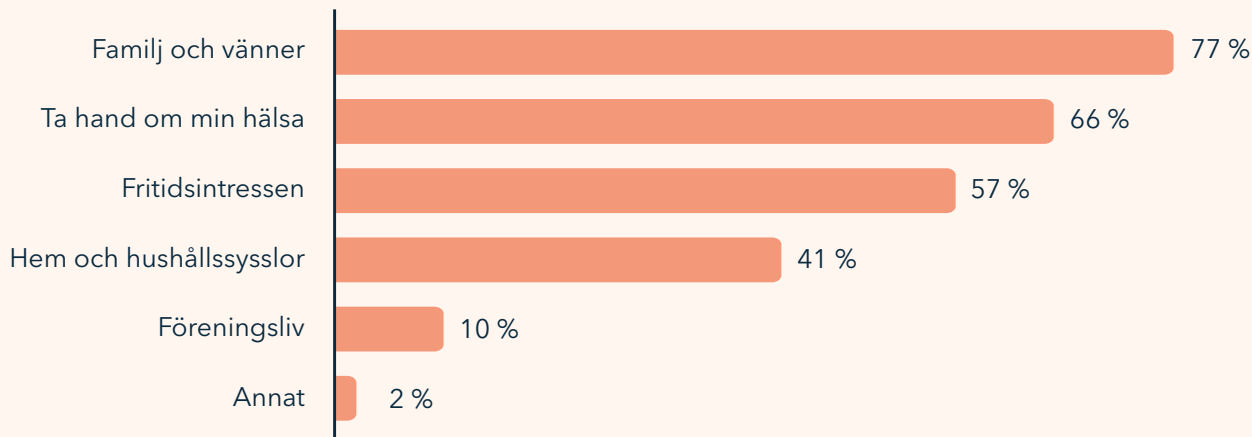
Hur går detta problem ihop med en arbetstidsförkortning? Det handlar om att ett kortare heltidsmått kan innebära att deltidsanställda kan få fler timmar på sina kontrakt. En förkortning av heltidsmåtten innebär att heltidsanställda går ner i tid med bibehållen lön. Givet att det totala antalet bemannade timmar är oförändrat möjliggör det för ofrivilligt deltidsanställda att utöka sin arbetstid. På så vis kompenseras för bortfallet av timmar på arbetsplatserna till följd av en minskning av heltids-

Hur ställer du dig till förslaget om att **förkorta arbetstiden**?

1. Enkäten gick ut till ett slumpvis urval av Handels medlemmar. Totalt svarade 12 737 medlemmar på enkäten. Svarsfrekvensen blev 18,8 procent. Svaren har efterstratifierats med avseende på kön, ålder och huruvida man har förtroendeuppdrag eller inte. Svaren är därför representativa för Handels medlemskår.

Om arbetstiden skulle förkortas, vad skulle du använda tiden till?

måttet. Exempelvis blev det resultatet av förkortningen som genomfördes på Island i den offentliga sektorn 2021. Det är därför inte konstigt att en klar majoritet (70 procent) av Handels medlemmar som vill ha fler timmar på sitt kontrakt samtidigt är positiva till förslag om arbetstidsförkortning.

På frågan vad de skulle vilja använda tiden som frigörs av en arbetstidsförkortning till svarar nästan 8 av 10 att de skulle lägga den på familj och vänner. De flesta inom handeln arbetar oregelbundna tider och svaren i undersökningen pekar på hur det idag är svårt för många att få ihop vardagspusslet. Så här beskriver tre medlemmar fördelarna en arbetstidsförkortning skulle kunna få för balansen mellan arbetet och resten av livet:

"Få en bättre balans i livet. Det är tufft att hinna ge tid till barnen/familjen efter en heltidsdag och sen rå om sig själv. Sen ska man upp innan fem igen. Tufft och stressigt." (Butiksanställd)

"Med kortare arbetstid får man mer tid att kunna ta hand om sin familj och skaffa barn, träffa vänner och träna. Just nu så känner man sig som en robot, man jobbar 10-19 varje dag, man vaknar 8 och kommer hem 19:45 och då hinner man bara äta och sova." (Frisör)

"Man hinner laga mat och handla. Idag jag är 9h på jobbet och 3h på vägen och knappt hinner äta och laga mat." (Lageranställd)

I många av handelns branscher är dessutom arbetsbelastningen hög och arbetsmiljön stressig. En majoritet av de svarande i butik, på lager och bland frisörerna uppger i undersökningen att de fått fysiska eller psykiska besvär av sitt arbete. Därför är det inte förvånande att många ser förbättrad hälsa som en potentiell fördel med en arbetstidsförkortning:

"Jag ser stora fördelar i att inte slita så hårt på kroppen som aldrig får läka ut sina skador och krämpor. Att få mer tid till min hälsa och att göra saker som ger mig energi efter jobbet skulle göra underverk för mitt psyke. Att kunna gå i pension utan att vara fattig och utsliten är något jag önskar mitt framtida jag." (Butiksanställd)

"Folk skulle generellt må så mycket bättre. Mer glädje på arbetsplatsen. Nu är många heltidsanställda så utslitna att de blir irritation i stället." (Butiksanställd)

De anställdas svar i undersökningen pekar på behovet av ett mer hållbart arbetsliv och en bättre balans mellan arbete och fritid. Med ett lägre heltidsmått kan handeln bli en bransch där fler får möjlighet att arbeta heltid utan att det sker på bekostnad av tid med familj och vänner eller att kroppen slits ut.